

Leef in het Licht

Leef in het Licht
Bijbelstudiewerkboek
Judith van Olst-ten Brinke & Hanneke Schaap-Jonker

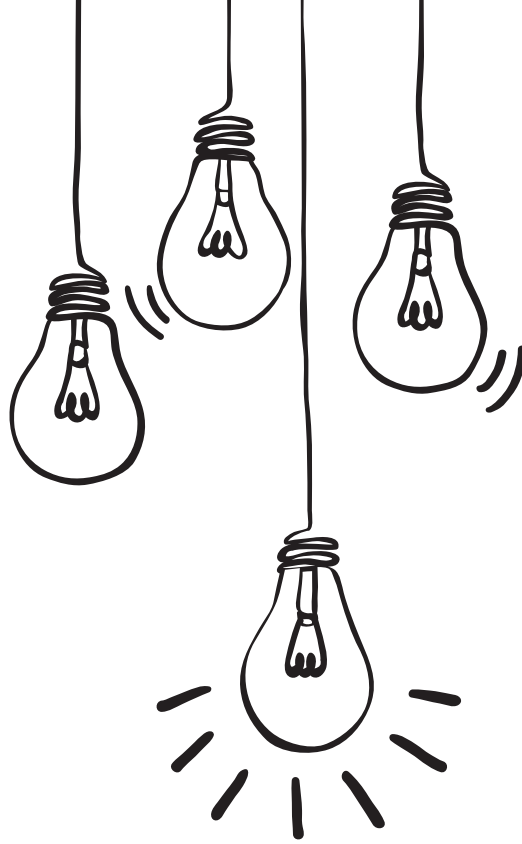
ISBN 978-90-8897-364-2
NUR 707
c-NUR 046

Boekverzorging: Coco Bookmedia

Bijbelteksten in deze uitgave worden geciteerd uit de Herziene Statenvertaling
© 2016, tenzij anders aangegeven.

© 2023 Groen, onderdeel van Jongbloed Christelijke Media – Leeuwarden

Alle rechten voorbehouden.
www.jongbloedmedia.nl

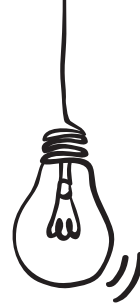

Leef in het Licht

BIJBELSTUDIEWERKBOEK

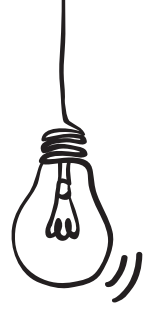
**JUDITH VAN OLS-TEN BRINKE
& HANNEKE SCHAAP-JONKER**

Inhoudsopgave

Woord vooraf	7
Hoe dit boek te gebruiken	11
Hoofdstuk 1. Ik ben het Licht der wereld	15
Hoofdstuk 2. En God zei: Laat er licht zijn	29
Hoofdstuk 3. Ontdekkend licht	39
Hoofdstuk 4. Licht van Gods aangezicht	51
Hoofdstuk 5. Licht als gids	65
Hoofdstuk 6. Gebroken licht	77
Hoofdstuk 7. Licht als troost	91
Hoofdstuk 8. Laat je licht schijnen!	105
Hoofdstuk 9. Hemels licht	117
Hoofdstuk 10. God is licht	133

Hoe dit boek te gebruiken

Voordat je begint, geven we je graag wat tips over het gebruik van dit boek. Zoals je gezien hebt, is dit boek een werkboek. Misschien doet het je denken aan werkboeken die je op school gebruikte. We hebben bewust voor deze vorm gekozen, omdat het onszelf veel gebracht heeft om op deze manier met de Bijbel bezig te zijn. Deze studie is geen boek over de Bijbel, maar nodigt je uit om – alleen of samen met anderen – zelf ontdekkingen te doen in de Bijbel.

Regelmatig vragen we je om iets op te schrijven. Soms lijkt dat een beetje schools – als je iets net gelezen hebt, waarom moet je het dan ook noteren? Toch is onze ervaring dat dit helpt om dat wat je leest en ontdekt vast te houden. Zelf zijn we daarbij vaak in de weer met onderstrepen, omcirkelen en pijlen zetten. Hierdoor komt de bijbeltekst voor ons dichterbij. We hebben gemerkt dat we aandachtiger gaan lezen. Soms levert dit verrassende nieuwe inzichten op, in stukken die je al tientallen keren eerder hebt gezien en die je denkt te kennen.

Deze studie vraagt om veel bladeren in de Bijbel. Als je het bladeren lastig of te tijdsintensief vindt, kun je natuurlijk ook een bijbelapp of online bijbel gebruiken. Het zoeken gaat dan sneller.

Bij het schrijven van de bijbelstudie hebben wij de Herziene Statenvertaling gebruikt. Natuurlijk kun je ook een andere vertaling gebruiken, maar soms komen bepaalde woorden dan niet letterlijk terug. Dat is bijvoorbeeld bij hoofdstuk 4 het geval. Dat vraagt dan iets meer gepuzzel van jezelf om de lijnen goed te zien.

Opbouw

De hoofdstukken zijn opgebouwd uit twee of drie delen. Als je ermee aan de slag gaat, kun je ervoor kiezen om een deel per keer te doen. Uiteraard is dit geen verplichting. Als je meer of minder per keer wilt doen, staat dit je vrij. De delen geven vooral aan waar een natuurlijk punt zit om te stoppen, of een volgende keer verder te gaan. In ieder geval is een heel hoofdstuk in één keer vaak te veel. Aan het einde van ieder hoofdstuk vind je ‘mijn samenvatting’. Op deze plek kun je opschrijven wat je graag wilt onthouden of mee wilt nemen naar een kringavond.

Gebruiken in groepen

Je kunt dit boek prima individueel gebruiken, maar het is ook heel geschikt voor tweetallen, kleine kringen of grotere groepen. In onze eigen gemeente hebben verschillende groepen deze bijbelstudie getest, en zowel mannen als

vrouwen waren enthousiast. We hopen dat ook jij mensen hebt met wie je je ontdekkingen door deze studie heen kunt delen. Samen ontdek je meer en is er ruimte om elkaar te bemoedigen, met elkaar op te lopen, elkaar beter te leren kennen. Het delen van iets wat je opgevallen is, of van een ervaring die je raakte naar aanleiding van een gedeelte dat je las, kan een ander aanmoedigen om weer verder te gaan lezen. Daarbij voedt delen het enthousiasme en verwondering over het Woord van God. Precies waar de gemeente van Christus voor bedoeld is.

De hoofdstukken sluiten af met gespreksvragen. Deze vragen geven een leidraad voor het gesprek met elkaar, nadat iedereen individueel bijbelstudie heeft gedaan. Ook hiervoor geldt: gebruik het als het je aanspreekt, maar voel ook de vrijheid om je kring op een andere manier in te vullen. Een voorbeeld van een andere invulling kan zijn dat iedereen eerst deelt wat is opgeschreven in 'mijn samenvatting' en dat vandaaruit het gesprek verder gevoerd wordt. De reflectievragen die je door het hoofdstuk heen vindt zijn vaak geschikt om samen te bespreken, in het bijzonder de vragen waarbij een staat vermeld.

Samen bidden

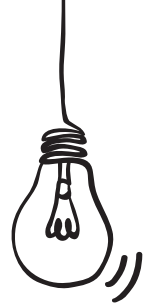
Als je deze studie samen met anderen doet, is het ook goed om met en voor elkaar te bidden. Dit kun je op verschillende manieren doen. Hier volgen een paar suggesties:

- **Kringgebed:** waarbij iedereen om de beurt deelneemt aan het gebed en woorden geeft aan wat er in zijn of haar hart leeft. Je kunt ervoor kiezen om voorafgaand aan het gebed punten te delen.
- **Kringgebed:** waarbij vooraf persoonlijke gebedspunten worden gedeeld en iedereen kort bidt voor degene rechts naast zich.
- **Stil gebed:** samen stil worden voor God en luisteren wat God te zeggen heeft. Komt er een lied of bijbeltekst in je op? Misschien voor iemand in het bijzonder? Bij deze vorm is het prettig als er na het gebed nog wat tijd is om te delen wat er in je hart opkwam.
- **Gebedspunten** verzamelen voor thuis: als je op een post-it voor iedereen een gebedspunt opschrijft, kun je deze punten meenemen naar huis. Als je dit in je bijbelstudieboek op de bladzijde waar je bent plakt, kun je iedere keer als je je bijbelstudieboek openslaat even tijd nemen om voor je groepsgenoten te bidden. Een volgende bijeenkomst kun je hier opnieuw even bij stilstaan. Misschien zijn er gebedspunten in dankpunten veranderd.

We hopen en bidden dat hiermee bezig zijn, alleen of samen met anderen, je veel zegen zal brengen.

Hoofdstuk 1

Ik ben het Licht der wereld

'Jezus (...) zei: Ik ben het Licht der wereld; wie Mij volgt, zal beslist niet in de duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben.' (Johannes 8:12)

Licht.

Iedere ochtend wordt het weer licht. Op een zonnige dag is het lichter dan op een bewolkte dag en in de zomer is het langer licht dan in de winter, maar iedere dag wordt het weer licht. Kun je je voorstellen dat dat niet zo zou zijn? Dat het dagenlang donker is, of zelfs altijd? Of dat je iedere dag moet afwachten of het wel of niet licht wordt die dag? Hoe anders zou je leven dan zijn?

We hebben licht nodig om te leven. Het is zelfs zo dat sommige mensen last hebben van een winterdepressie. De oorzaak hiervan ligt waarschijnlijk in de afname van de hoeveelheid licht en de moeite van het lichaam om zich daaraan aan te passen. Te weinig zonlicht kan leiden tot een gebrek aan vitamine D, met alle lichamelijke gevolgen van dien. Denk aan vermoeidheid, pijn aan gewrichten en spieren en nog meer. Licht is dus belangrijk voor ons!

Als we in de natuur kijken, is licht ook onmisbaar. Licht geeft groei en bloei. Zonder licht ontkiemen sommige zaden niet en groeien bomen en planten niet. Licht zorgt voor onze zuurstof. Misschien weet je het nog uit je biologielessen van vroeger: onder invloed van licht zetten planten water en koolstofdioxide om in onder andere zuurstof en glucose. Dit wordt ook wel fotosynthese genoemd. De glucose zorgt voor de groei van de plant; de zuurstof hebben wij nodig om te kunnen leven. Licht is van levensbelang!

Maar is dat reden genoeg om een bijbelstudie over licht te doen? Wat is er zo bijzonder aan licht om er een hele studie over te schrijven?

Ook op een ander vlak geldt: licht is van levensbelang. Niet alleen voor ons lichamelijke en mentale welzijn, maar ook in het leven met God, dus ook voor ons geestelijk welzijn. Sterker nog, leven met God is leven in het licht. In Psalm 27:1 lezen we:

'De HEERE is mijn licht en mijn heil, voor wie zou ik vrezen?

De HEERE is mijn levenskracht, voor wie zou ik angst hebben?'

Je ziet hier dat licht en levenskracht aan elkaar gekoppeld worden. Zoals gezegd kan te weinig licht leiden tot lichamelijke of mentale problemen. Wat betekent te weinig licht voor ons geestelijk leven? Welke rol speelt licht in de Bijbel? Wat leert het ons over God? Over Jezus? De Heilige Geest? En wat betekent dat dan voor ons dagelijks leven met God? Dat zijn vragen waar we in deze bijbelstudie samen bij stil willen staan.

→ Deel 1

Lees Johannes 8:1-20.

Dit is het centrale gedeelte in dit hoofdstuk. De belangrijkste tekst is Johannes 8:12. In dit hoofdstuk zoeken we ook veel andere bijbelgedeelten op. Dat betekent dus een hoop geblader in je bijbel. In hoofdstuk 2 zal dat overigens veel minder zijn.

Jezus maakt Zich bekend

We beginnen bij de uitspraak van Jezus: 'Ik ben het Licht der wereld'. Deze uitspraak lezen we in Johannes 8:12. Schrijf hieronder op wat Jezus precies zegt in vers 12:

.....

.....

.....

Deze tekst is heel bekend, maar er gebeurt veel:

Jezus maakt Zichzelf bekend:

'Ik ben het Licht der wereld;'

Hij nodigt je uit:

'wie Mij volgt,'

Hij doet een belofte:

'zal beslist niet in duisternis wandelen, maar zal het licht van het leven hebben.'

We mogen Jezus kennen, we mogen Hem volgen en we mogen vertrouwen dat Hij Zijn woord waarmaakt. We mogen Hem vertrouwen. Wat roept dit bij jou op?

.....

.....

.....

Hoe langer ik hierbij stilsta, hoe bijzonderder het wordt. Jezus, Gods eigen Zoon, Zelf God, doet een uitspraak over Wie Hij in wezen is: licht. En dan nodigt Hij uit om met Hem mee te gaan; Hij nodigt uit tot een leven in het licht. Hoe heerlijk is dat! Dat Hij je meevraagt, dat Hij je uitnodigt. Dat Hij niet zegt: Ik kom dagelijks bij je langs, en dan ga Ik weer – zoals de zon elke dag opgaat en ondergaat. Maar dat Hij ons uitnodigt om mee te gaan, om Hem te volgen en in Zijn licht te blijven. Zodat het nooit meer echt donker wordt.

Weet jij nog wanneer je die roep van Hem bent gaan horen, wanneer je Zijn uitnodiging bent gaan beantwoorden? Ik kan het me niet precies meer herinneren, voor mijn gevoel heeft het licht me altijd al getrokken, waren de beloften van God altijd woorden om me aan vast te houden, woorden die me het vertrouwen gaven dat God ook mijn God wilde zijn – of beter gezegd: mijn licht en mijn heil. Want dat raakt me ook in deze drieslag: Jezus doet aan de diepste vorm van *self disclosure* (zelfonthulling), nodigt uit, én geeft meteen ook een belofte. Hij stuurt ons niet zomaar op pad, maar geeft ons woorden mee die zekerheid geven. Dat vraagt dus ook iets: volgen en vertrouwen gaan hand in hand. Maar wel in het licht. In het licht dat Hij Zelf verspreidt, het Licht dat Hij Zelf is. Licht dat vrolijk maakt, waardoor het leven stukken mooier wordt. Ik weet niet hoe het jou vergaat, maar ik heb dat nodig, om steeds weer te beseffen dat ik in Jezus' licht leef en mag leven, om niet te focussen op wat donker en zwaar is, maar om vooruit te kijken en te volgen.

Hoe is dat voor jou? Hoe leef jij vandaag, deze concrete dag, in het licht? Welke belofte van God vormt (hierin) jouw houvast?

Ik ben

Als je nieuwe mensen ontmoet, stel je jezelf voor. Soms wordt er gevraagd om iets over jezelf te vertellen, zodat anderen iets meer van je weten dan alleen je naam. Jezus noemt Zichzelf in Johannes 8 het Licht der wereld. Hij stelt Zichzelf hier als het ware opnieuw voor. Misschien heb je deze zin al zo vaak gelezen of gehoord, dat die je niet direct raakt. Maar sta er eens even bij stil. Dat Jezus Zichzelf het Licht van de wereld noemt, wat betekent dat voor jou?

.....

.....

.....

Jezus doet zeven keer een uitspraak in het Johannesevangelie die begint met 'Ik ben'. Hij vertelt ons zo Wie Hij is. Maar de 'Ik ben-uitspraken' staan voor meer. Ze verwijzen ook naar de Naam van God. Hierover lezen we al in het begin van de Bijbel.

Lees Exodus 3 om meer te leren over 'IK BEN'.

In dit gedeelte lezen we over de ontmoeting van Mozes met de God. Mozes loopt met het kleinvee van zijn schoonvader rond. Ik stel me een kudde schapen en geiten voor met een oude man in de wildernis. Waardoor wordt de aandacht van Mozes getrokken?

.....
.....
.....

Mozes komt dichterbij en hoort Gods stem. Hij mág dichtbij komen, maar moet wel zijn schoenen uittrekken. De grond waarop hij staat is heilig. We zien hier hoe wij mensen tegenover God staan: we mogen dichtbij komen en Hem ontmoeten, maar we moeten ook onze plek kennen. Onze God is heilig. Gods heiligheid heeft alles te maken met Zijn majesteit, Zijn heerlijkheid, Zijn grootheid en Zijn verhevenheid. Gods heiligheid gaat ook over Zijn zuiverheid en Zijn volmaaktheid. Gods heiligheid is de kroon op Zijn eigenschappen: in alles wat God is, is Hij volmaakt. Hij is bijvoorbeeld volmaakt almachtig, en zal daarom nooit als een dictator Zijn macht botvieren.

Hoe bewust ben jij je van de heiligheid van God? Hoe geef je daar uitdrukking aan?

.....
.....
.....

In vers 13 vraagt Mozes: 'Zie, wanneer ik bij de Israëlieten kom en tegen hen zeg: De God van uw vaders heeft mij naar u toe gezonden, en zij zeggen: Wat is Zijn Naam? Wat moet ik dan tegen hen zeggen?' Welk antwoord krijgt Mozes?

.....
.....
.....

God maakt Zich bekend en vertelt aan Mozes Zijn Naam. Hij is de IK BEN, Hij is de Aanwezige, Hij is erbij.

In de 'Ik ben'-uitspraken van Jezus maakt Jezus Zichzelf aan ons bekend. Hij stelt Zichzelf aan ons voor en onthult in iedere uitspraak een stuk van Wie Hij is. Maar in iedere uitspraak maakt Hij ook bekend dat Hij God is. Hij is de IK BEN.

Deze studie gaat over licht. De 'Ik ben'-uitspraak die daarbij hoort is: 'Ik ben het Licht der wereld.' Als je Exodus 3 leest, zie je daarin ook dat God Licht is? Zo ja, hoe?

.....

.....

.....

God laat Zichzelf hier zien als een vuur – een vuur dat niet verteert. Als je kijkt naar vuur heeft het twee kenmerken: het geeft warmte (zoveel zelfs dat iets verbrandt) en het geeft licht. We lezen hier dat het vuur de doornstruik niet verbrandt. Hier gaat het dus niet om de warmte van het vuur, maar om het licht. God maakt Zich in dit licht bekend als IK BEN, als de Aanwezige; Hij is erbij, waar Mozes ook heen gaat.

We zullen verderop in deze studie langer stilstaan bij licht dat vaak verbonden is aan de aanwezigheid van God. Nu nog één tekst over licht in de vorm van vuur: in Handelingen 2:3-4 zien we opnieuw de aanwezigheid van God als lichtgevende vlammetjes. En opnieuw zijn het vlammen die niet verbranden. Hier gaat het ook om God Die erbij is: doordat de Heilige Geest wordt uitgestort, is God aanwezig in ons leven, in ons hart. Hij steekt onze lichten aan, zodat we Zijn licht uit kunnen stralen.

.....

.....

.....

→ Deel 2

Ik ben het Licht

In Johannes 8:12 Jezus noemt Zichzelf het Licht. Waarom doet hij dat? We zoeken een aantal gedeeltes op om daar meer over te leren.

Blader een stukje terug in je bijbel en lees Johannes 1:1-18.